

Քննարկվել և հավանության է արժանացել մեթոդիկավորման նիստում

Մ/Մ նախագահ՝  Ա.Թորոսյան

«Հաստատում եմ»

Տնօրեն՝  Ն. Բաղդասարյան



**ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ**

**ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ, 7-րդ դասարան  
տարեկան՝ 68 ժամ, շաբաթական 2 ժամ**

N	Թեմա: Դաս	Աղբյուրը	Էջեր	Վերջնարդյունքներ	
Թ-1	<b>ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ՔԱՐՏԵԶ</b>				<b>(8 ժամ)</b>
1.	Ներածություն: Ի՞նչ է ուսումնասիրում աշխարհագրությունը	Թեմա 1, սովորողի ուսումնական նյութ	1-2	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Բացատրել</i> «աշխարհագրություն» բառի իմաստը:</li> <li>• <i>Ներկայացնել</i> աշխարհագրական գիտելիքների անհրաժեշտությունը:</li> <li>• <i>Ներկայացնել</i> աշխարհագրական գիտության ճյուղային կառուցվածքը:</li> </ul>	1
2.	Տեղանքի հատակագիծ: Մասշտաբ: Կողմնորոշում հատակագծով	Թեմա 1, սովորողի ուսումնական նյութ	3-6	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></li> <li>• <i>Բնորոշել</i> որևէ օբյեկտի կամ տեղանքի հատակագիծը:</li> <li>• <i>Արտահայտել</i> միևնույն մասշտաբը տարբեր թվային, գծային կամ անվանական եղանակներով, համեմատել քարտեզները՝ ըստ</li> </ul>	1

				մասշտաբի: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Կատարել չափումներ և հաշվարկներ տարբեր մասշտաբների քարտեզներում:</li> </ul>	
3.	Գործնական աշխատանք: Տեղանքի հատակագծի կազմումը	Թեմա 1, սովորողի ուսումնական նյութ	6-11	<i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Կազմել որևէ փոքր տեղանքի մոտավոր հատակագիծը՝ օգտագործելով համապատասխան պայմանական նշաններ:</li> </ul>	1
4.	Աշխարհագրական քարտեզ: Քարտեզների դասակարգումն ըստ բովանդակության, մասշտաբի և տարածքի ընդգրկման	Թեմա 1, սովորողի ուսումնական նյութ	11-13	<i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Սահմանել քարտեզ և ասլաս հասկացությունները:</li> <li>• Դասակարգել քարտեզները ըստ մասշտաբի, բովանդակության և նշանակության</li> <li>• Բացատրել քարտեզի և հատակագծի տարբերություններն ու նմանությունները</li> <li>• Ներկայացնել աշխարհագրական քարտեզների նշանակությունը մարկանց համար:</li> </ul>	1
5.	Աստիճանացանց: Աշխարհագրական կոորդինատներ	Թեմա 1, սովորողի ուսումնական նյութ	14-16	<i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Սահմանել միջօրեական, զուգահեռական և աստիճանացանց հասկացությունները:</li> <li>• Բնորոշել աշխարհագրական երկայնությունը և աշխարհագրական լայնությունը:</li> <li>• Որոշել կամայական կետի աշխարհագրա-</li> </ul>	1

				կան կոորդինատները քարտեզի վրա:	
6.	Աշխարհագրական պրոյեկցիաներ. կոնային, գլանային, ազիմուտային: Պայմանական նշաններ	Թեմա 1, սովորողի ուսումնական նյութ	17-18	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> <li>Ներկայացնել երկրագունդը հարթության վրա պատկերելու եղանակները:</li> <li>Բացատրել պայմանական նշանների նշանակությունը:</li> </ul>	1
7.	Գործնական աշխատանք: Քարտեզագրական պատկերման եղանակներ (որակական ֆոն, գծային նշաններ, իզոգծեր, արեալներ, քարտեզագրամներ)	Թեմա 1, սովորողի ուսումնական նյութ	19-23		1
8.	«Աշխարհագրական քարտեզ» թեմայի ամփոփում: Հարցեր և առաջադրանքներ(թեմատիկ գրավոր աշխատանք):		-		1
<b>Թ-2</b>	<b>ԵՐԿՐԻ ՄԱԿԵՐԵՎՈՒՅԹԻ ՁԵՎԱՎՈՐՈՒՄ: ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՕՎԿԻԱՆՈՍԻ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ</b>				<b>(8 ժամ)</b>
9.	Աշխարհագրական թաղանթ. կառուցվածքը, հատկանիշները	Թեմա 2, սովորողի ուսումնական նյութ	1-3	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> <li>Ներկայացնել աշխարհագրական թաղանթի կառուցվածքը և գլխավոր հատկանիշները:</li> </ul>	1
10.	Երկրակեղևի կառուցվածքը, զարգացումը, սալերն ու դրանց շարժումը: Երկրաբանական դարաշրջաններ	Թեմա 2, սովորողի ուսումնական նյութ	3-6	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> <li>Ընդհանուր գծերով բնորոշել երկրաբա-</li> </ul>	1

				նական տարբեր դարաշրջաններում երկրագնդի զարգացման գլխավոր գործընթացները: <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Բացատրել</i> պլատֆորմի առաջացումը և գեոսինկլինալի զարգացման փուլերը:  <i>Հասկանալ</i>, որ երկրակեղևի փոփոխման գործընթացներով է պայմանավորված երկրակեղևի տվյալ հատվածի ներքին կառուցվածքը, ապարների կազմը, մակերևույթը:</li> </ul>	
11.	Մայրցամաքներ: Երկրագնդի խոշոր պլատֆորմներն ու գեոսինկլինալային շրջանները: Լեռնագոյացում	Թեմա 2, սովորողի ուսումնական նյութ	7-10	<i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Թվարկել երկրաբանական վաղ անցյալի գերմայրցամաքները, առանձնացնել ժամանակակից մայրցամաքներն ու օվկիանոսները:</li> <li>• Միևնույն մասշտաբի քարտեզների վրա պատկերված ժամանակակից մայրցամաքների ուրվագծերի համադրմամբ <i>վերստեղծել</i> երկրաբանական անցյալում գոյություն ունեցած միասնական մեգամայրցամաքի պատկերը:</li> <li>• Երկրագնդի երկրաբանական քարտեզով <i>գտնել</i> պլատֆորմների և գեոսինկլինալների տարածման շրջանները, բեկվածքները:</li> </ul>	1
12.	Երկրի մակերևույթի մարդածին փոփոխությունները	Թեմա 2, սովորողի ուսումնական նյութ	11-14	<i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i> <i>Բացատրել</i> մարդածին գործոնների ազդեցությամբ Երկրի մակերևույթի վրա առաջացած փոփոխությունները, <i>բնորոշել</i> մակերևույթի ձևերի ազդեցությունը մարդու գործունեության վրա:	1

13.	Համաշխարհային օվկիանոսի հատակի ռելիեֆը	Թեմա 2, սովորողի ուսումնական նյութ	14-17	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ • Ներկայացնել Համաշխարհային օվկիանոսի հատակի ռելիեֆը:	1
14.	Համաշխարհային օվկիանոսի ջրի ջերմությունն ու աղիությունը	Թեմա 2, սովորողի ուսումնական նյութ	17-19	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ • Բացատրել Համաշխարհային օվկիանոսի ջրի ջերմության և աղիության փոփոխության օրինակափոխությունները և առանձին մասերում դրանց առանձնահատկությունները:	1
15.	Ջրի շարժումը Համաշխարհային օվկիանոսում: Մակընթացություն և տեղատվություն	Թեմա 2, սովորողի ուսումնական նյութ		Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ • Ներկայացնել տարբեր օվկիանոսների կարևոր սառը և տաք հոսանքները: • Բացատրել մակընթացության և տեղատվության երևույթը:	1
16.	«Երկրի մակերևույթի ձևավորում: Համաշխարհային օվկիանոսի աշխարհագրական առանձնահատկությունները» թեմայի ամփոփում: Հարցեր և առաջադրանքներ (թեմատիկ գրավոր աշխատանք):	Թեմա 2, սովորողի ուսումնական նյութ	20-24		1
<b>Թ-3</b>	<b>ԵՂԱՆԱԿ ԵՎ ԿԼԻՄԱ: ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՏԻԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՋՈՆԱՅԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ</b>				<b>(12 ժամ)</b>
17.	Եղանակ, եղանակաստեղծ տարրերը: Օդի ջերմաստիճանի չափումը և ընթացքը: Ջերմության անհավասարաչափ		1-5	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ • Ներկայացնել եղանակաստեղծ տարրերը և	1

	բաշխումը Երկրի վրա			դրանց փոխադարձ կապերով պայմանավորված եղանակի փոփոխությունները: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Բացատրել օդի ջերմաստիճանի օրական և տարեկան ընթացքը, հաշվել օդի միջին օրական, տարեկան, ամսական ջերմաստիճանները, դրանց տատանման լայնույթը:</li> </ul>	
18.	Մթնոլորտային ճնշում. չափումը, փոփոխությունները: Քամի (ուժը, ուղղությունը և արագությունը): Տեղական քամիներ (բրիզ, լեռնահովտային քամիներ): Քամիների վարդ	Թեմա 3, սովորողի ուսումնական նյութ	6-12	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Բացատրել</i> մթնոլորտային ճնշման փոփոխությունը, տեղական քամիների առաջացումը:</li> <li>• <i>Բնորոշել</i> քամու ուժը, արագությունը, ուղղությունը՝ դրանք ցույց տալով հողմացույցի վրա:</li> <li>• <i>Կառուցել</i> քամիների վարդ (ցանկալի է կոնկրետ բնակավայրի մոտ գտնվող օդերևութաբանական կայանի տվյալների հիման վրա):</li> <li>• <i>Բացատրել</i> բրիզների և լեռնահովտային քամիների առաջացման մեխանիզմը:  <i>Բացատրել</i> գերիշխող քամիների և մուսսոնների առաջացման մեխանիզմը, <i>գնահատել</i> դրանց ազդեցությունը մայրցամաքների և օվկիանոսների կլիմայի վրա:</li> </ul>	1
19.	Մթնոլորտի խոնավությունը (բացարձակ և հարաբերական խոնավություն): Մթնոլորտային տեղումների բաշխումը երկրագնդի վրա	Թեմա 3, սովորողի ուսումնական նյութ	13-16	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Մահմանել</i> մթնոլորտի բացարձակ խոնա-</li> </ul>	1

				վություն և մթնոլորտի հարաբերական խոնավություն հասկացությունները, տրված տվյալներով <i>լուծել</i> խնդիրներ օդի հարաբերական և բացարձակ խոնավության վերաբերյալ: <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Բացատրել</i> երկրագնդի վրա մթնոլորտային տեղումների անհավասարաչափ տեղաբաշխման պատճառները:</li> </ul>	
20.	<i>Գործնական աշխատանք</i>	Թեմա 3, սովորողի ուսումնական նյութ	2	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Լուծել խնդիրներ օդի ջերմաստիճանի, մթնոլորտային ճնշման փոփոխությունների վերաբերյալ:</li> <li>• Ուրվագծային քարտեզի վրա գծանշել և որակական ֆոնի եղանակով պատկերել երկրագնդի ջերմային գոտիները:</li> <li>• Ստվերարկել երկրագնդի ուրվագծային քարտեզի (կիսագնդերի քարտեզ) վրա մթնոլորտային ճնշման գոտիները:</li> <li>• Շարժման գծերի միջոցով նշել պասսատները, արևմտյան և արկտիկական (անտարկտիկական) քամիները:</li> </ul>	1
21.	Կլիմա: Կլիմաստեղծ գործոնները	Թեմա 3, սովորողի ուսումնական նյութ	17-20	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Բնորոշել</i> կլիմա հասկացությունը,</li> <li>• <i>բացատրել</i> կլիմաստեղծ գործոնները:</li> <li>• <i>Բացատրել</i> իր բնակավայրի կլիմաստեղծ գործոնները և կլիմայի սեզոնային փոփոխությունները:</li> <li>• <i>Բացատրել</i> աշխարհագրական տարբեր լայնություններում օդի ջերմաստիճանների</li> </ul>	1

				<p>տարբերության գլխավոր պատճառը:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Բացատրել</i> տարվա ընթացքում Արեգակի ճառագայթների անկման անկյան փոփոխությունը:</li> <li>• Օրինակներով <i>բացատրել</i> կլիմայի ազդեցությունը մարդու առօրյա գործունեության վրա:</li> </ul>	
22.	Կլիմայի հիմնական տիպերը: Կլիմայական (կլիմագրամներ) հիմնական դիագրամներ	Թեմա 3, սովորողի ուսումնական նյութ	20-24	<p>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Բնորոշել</i> և <i>համեմատել</i> կլիմայի հիմնական տիպերը:</li> <li>• Տրված տվյալների հիման վրա <i>կառուցել</i> որևէ վայրի կլիմայական դիագրամ՝ <i>նշելով</i> դրա գտնվելու կլիմական գոտին, մարզը:</li> </ul>	1
23.	Երկրի տարեկան պտույտը: Կլիմայական եղանակների առաջացումը	Թեմա 3, սովորողի ուսումնական նյութ	25-28	<p>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Բացատրել</i> աշխարհագրական տարբեր լայնություններում օդի ջերմաստիճանների տարբերության գլխավոր պատճառը:</li> <li>• <i>Բացատրել</i> տարվա ընթացքում Արեգակի ճառագայթների անկման անկյան փոփոխությունը:</li> </ul>	1
24.	Մթնոլորտի ընդհանուր շրջանառությունը: Օդային զանգվածներ	Թեմա 3, սովորողի ուսումնական նյութ	28-31	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</li> <li>• Թվարկել մթնոլորտի ընդհանուր շրջանառությունը պայմանավորող գործոնները,</li> <li>• Բնորոշել օդային զանգվածի հիմնական հատկանիշները,</li> <li>• Ներկայացնել օդային զանգվածների հիմ-</li> </ul>	1



				նական տիպերի աշխարհագրական տարածումն ու գլխավոր հատկանիշները:	
25.	Կլիմայական գոտիներ և մարզեր, դրանց առանձնացումը	Թեմա 3, սովորողի ուսումնական նյութ	31-33	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> <li>• Առանձնացնել և համեմատել հիմնական և անցումային կլիմայական գոտիները, համեմատել կլիմայական մարզերի հիմնական բնութագրիչները:</li> </ul>	1
26.	Հորիզոնական (լայնակի) զոնայականություն, վերընթաց գոտիականություն	Թեմա 3, սովորողի ուսումնական նյութ	34-37	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> <li>• Բնորոշել բնատարածքային համալիրը:</li> <li>• Համեմատել տարբեր բնական զոնաների բուսական և կենդանական աշխարհը:</li> </ul>	1
27.	Բնական զոնաներ, դրանց աշխարհագրական տարածումը: Բնատարածքային համալիրներ	Թեմա 3, սովորողի ուսումնական նյութ	38-42	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> <li>• Համեմատել տարբեր բնական զոնաների բուսական և կենդանական աշխարհը:</li> <li>• Բացատրել արևադարձային անտառների պահպանության հիմնախնդիրը կայուն զարգացման համատեքստում:</li> </ul>	1
28.	«Եղանակ և կլիմա: Աշխարհագրական զոնայականություն և գոտիականություն» թեմայի ամփոփում: <i>Հարցեր և առաջադրանքներ (թեմատիկ գրավոր աշխատանք)</i>	Թեմա 3, սովորողի ուսումնական նյութ	42-43		1
<b>Թ-4</b>	<b>ԱՇԽԱՐՀԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՒՄ</b>				<b>(3 ժամ)</b>
29.	Աշխարհի քաղաքական բաժանումը: Քաղաքական քարտեզ	Թեմա 4, սովորողի ուսումնական նյութ	1-4	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> <li>• Սահմանել քաղաքական քարտեզ հասկա-</li> </ul>	1

		նյութ		ցույցունը և կիրառել քաղաքական քարտեզը տեղեկություններ ստանալու համար: • Բացատրել աշխարհի քաղաքական քարտեզի փոփոխման պատճառները:	
30.	Պետական տարածք և պետական սահման: Պետության տարածքի ձևը	Թեմա 4, սովորողի ուսումնական նյութ	4-7	<i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i> • <i>Ներկայացնել</i> պետական տարածքի և սահմանի տեսակները: • <i>Բացատրել</i> պետության բացառիկ տնտեսական գոտու էությունը: • <i>Համեմատել</i> պետություններն ըստ տարածքի ձևի: • <i>Սահմանել</i> անկլավ և էքսկլավ հասկացություններն և բերել օրինակներ:	1
31.	Պետությունների խմբավորումը	Թեմա 4, սովորողի ուսումնական նյութ	8-11	<i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i> • <i>Դասակարգել</i> պետություններն ըստ քանակական և որակական հատկանիշների: • <i>Համեմատել</i> հանրապետական և միապետական կառավարման, ունիտար (միասնական) և դաշնային պետական կառուցվածքի ձևերի էական հատկանիշներն ու քարտեզի վրա <i>ցույց տալ</i> այդպիսի երկրներ: • <i>Համեմատել</i> պետությունները՝ ըստ զարգացման մակարդակի:	1
<b>Թ-5</b>	<b>ԱՇԽԱՐՀԻ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ</b>				<b>(8 ժամ)</b>
32.	Աշխարհի բնակչության թիվը և շարժը	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն և 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ,	22-26	<i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i> • Բնորոշել բնակչություն, բնական և մեխանիկական շարժ, վերարտադրության ռեժիմ,	1

		2018		միգրացիա, ժողովրդագրական քաղաքականություն, բնակչության կազմ, տեղաբաշխում, տարաբնակեցում հասկացությունների էությունը: • Ներկայացնել բնակչության թվի փոփոխությունների պատճառները:	
33.	Բնակչության վերարտադրությունը: Ժողովրդագրական քաղաքականություն	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	26-30	<i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i> • Թվարկել և բացատրել ծնելիության և մահացության վրա ազդող գործոնները, համեմատել դրանք զարգացման տարբեր մակարդակ ունեցող երկրներում: • Ներկայացնել բնակչության բնական վերարտադրության ռեժիմները: • Բացատրել ժողովրդագրական քաղաքականության առանձնահատկությունները՝ ըստ բնակչության բնական վերարտա-դրության ռեժիմների:	1
34.	Բնակչության Միգրացիաներ տեղաբաշխումը:	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	30-35	<i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i> • Ներկայացնել բնակչության տեղաբաշխման օրինաչափություններն ու կուտակման գլխավոր արեալներն աշխարհում: • Ներկայացնել միգրացիայի էությունը, տեսակները:	1

35.	Աշխարհի բնակչության կազմ. սեռատարիքային կազմ: Աշխատանքային ռեսուրսներ	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն և 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	35-39	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Ներկայացնել</i> բնակչության կազմի տեսակները (սեռային, տարիքային (աշխատանքային ռեսուրսներ), և <i>բացատրել</i> դրանց աշխարհագրական առանձնահատկությունները:</li> <li>• <i>Համեմատել և վերլուծել</i> առնվազն երկու տարբեր տիպի պետությունների սեռատարիքային բուրգերը:</li> <li>• <i>Վերլուծել</i> երիտասարդ և ծերացող բնակչություն ունեցող երկրների հիմնական խնդիրները:</li> <li>• <i>Բնորոշել</i> աշխատանքային ռեսուրսները՝ ըստ որակական և քանակական ցուցանիշների:</li> <li>• <i>Համեմատել</i> բնակչության զբաղվածության կառուցվածքը տարբեր տիպի երկրներում:</li> </ul>	1
36.	Բնակչության ռասայական, էթնիկական (ազգային), կրոնական կազմ	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն և 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	39-45	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Ներկայացնել</i> բնակչության կազմի տեսակները (ռասայական, ազգային (էթնիկական), կրոնական, լեզվական) և <i>բացատրել</i> դրանց աշխարհագրական առանձնահատկությունները:</li> </ul>	1

				<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ցուցաբերել հանդուրժողականություն բնակչության ռասայական, ազգային (էթնիկական) և կրոնական տարբերությունների նկատմամբ:</li> <li>• Բացառել մարդու արտաքին հատկանիշների և մտավոր կարողությունների գերաթմուրման և թերաթմուրման ընկալումները:</li> </ul>	
37.	Տարաբնակեցում: Քաղաքային և գյուղական բնակավայրեր	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	46-51	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Ներկայացնել</i> տարաբնակեցման հիմնական ձևերը (քաղաքային և գյուղական), դրա աշխարհագրական պատկերը:</li> <li>• <i>Բացատրել</i> քաղաքներում բնակչության կենտրոնացման գործընթացի արդի միտումները:</li> <li>• <i>Լուծել</i> բնակչության աշխարհագրության վերաբերյալ մաթեմատիկական խնդիրներ:</li> </ul>	1
38.	Գործնական աշխատանք	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	52		1
39.	«Աշխարհի բնակչության աշխարհագրությունը» թեմայի ամփոփում	-	-	-	1
40.	«Աշխարհի բնակչության աշխարհագրությունը» և «Աշխարհի քաղաքական բաժանումը» թեմաներից գրավոր աշխատանք	-	-	-	1

Թ-6	<b>ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ (ՏԵՍԱԿՆԵՐ, ԽՄԲԵՐ)</b>				<b>(2 ժամ)</b>
41.	Բնական պայմաններ և ռեսուրսներ: Բնական ռեսուրսների խմբավորումը: Ռեսուրսաապահովվածություն:	Թեմա 6, սովորողի ուսումնական նյութ	1-4	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Բնորոշել բնական պայմաններ և բնական ռեսուրսներ հասկացությունները, դրանց էությունը, տարբերություններն ու առանձնահատկությունները:</li> <li>• Դասակարգել բնական ռեսուրսներն ըստ ծագման, ըստ սպառման:</li> <li>• Կատարել ռեսուրսաապահովվածության հաշվարկներ:</li> </ul>	1
42.	Աշխարհի բնական ռեսուրսների հիմնական խմբերը (հողային, հանքային, ջրային, կլիմայական, Համաշխարհային օվկիանոսի, կենսաբանական, ռեկրեացիոն), դրանց տեղաբաշխումը:	Թեմա 6, սովորողի ուսումնական նյութ	5-9	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Քարտեզի վրա ցույց տալ բնական ռեսուրսների հիմնական խմբերի աշխարհագրական տեղաբաշխումն ու բացատրել դրա սոցիալ-տնտեսական ազդեցությունները կոնկրետ օրինակով:</li> <li>• Գնահատել աշխարհի հողային ռեսուրսներն ըստ նշանակության:</li> <li>• Ներկայացնել ջրային ռեսուրսների օգտագործման, քանակական և որակական սպառման առանձնահատկությունները տնտեսության տարբեր ճյուղերում:</li> <li>• Գնահատել կենսաբանական ռեսուրսների</li> </ul>	1

				դերը մարդկության կենսագործունեության համար: • <i>Բնութագրել</i> ռեկրեացիոն ռեսուրսները:	
<b>Թ-7</b>	<b>ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ</b>				<b>(18 ժամ)</b>
43.	Ազգային տնտեսություն	Թեմա 7, սովորողի ուսումնական նյութ	1-3	<i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i> • Բնորոշել ազգային տնտեսությունը, դրա զարգացման փուլերը, ճյուղային և տարածքային կառուցվածքը:	1
44.	Աշխատանքի միջազգային աշխարհագրական բաժանում	Թեմա 7, սովորողի ուսումնական նյութ	4-7	<i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i> • Բնորոշել աշխատանքի աշխարհագրական (տարածքային), միջշրջանային, միջազգային բաժանումը, միջազգային արտադրական մասնագիտացումը և կոոպերացիան:	1
45.	Համաշխարհային տնտեսություն	Թեմա 7, սովորողի ուսումնական նյութ	7-9	<i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i> • Սահմանել համաշխարհային տնտեսություն հասկացությունը, բացատրել ձևավորման նախադրյալները: • Բնութագրել տնտեսության ոլորտներն ու համաշխարհային տնտեսության ճյուղային կառուցվածքը:	1
46.	Արդյունաբերությունը. ընդհանուր բնութագիրը և տեղաբաշխումը	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն և Եր., ՄԱՆՄԱՐ,	79-82	<i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i> • Բնութագրել աշխարհի արդյունաբերության ճյուղային կառուցվածքը, բացատրել արդյու-	1

		2018		նաբերության գլխավոր ճյուղերի տեղաբաշխման առանձնահատկությունները:	
47.	Վառելիքաէներգետիկ արդյունաբերություն	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	82-92	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Բնութագրել վառելիքաէներգետիկ արդյունաբերության զարգացման փուլերը, վառելիքային արդյունաբերության և էներգետիկայի ճյուղային կառուցվածքը:</li> <li>• Գնահատել էներգիայի ոչ ավանդական աղբյուրների նշանակությունը:</li> </ul>	1
48.	Մետաղաձուլություն և մեքենաշինություն	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	92-100	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Բնորոշել մետաղաձուլության ճյուղային կառուցվածքը, ներկայացնել մետաղները՝ ըստ խմբերի:</li> <li>• Բացատրել մեքենաշինության դերը ժամանակակից տնտեսության մեջ, ներկայացնել ճյուղային կառուցվածքը:</li> </ul>	1
49.	Քիմիական, թեթև և սննդի արդյունաբերություն	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	92-100	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Բացատրել քիմիական արդյունաբերության դերը ժամանակակից տնտեսության մեջ, ներկայացնել տեղաբաշխման առանձնահատկությունները:</li> <li>• Ներկայացնել թեթև և սննդի արդյունաբերության հումքային բազան, դրանց տեղաբաշխման առանձնահատկությունները:</li> </ul>	1



50.	Համաշխարհային և ազգային տնտեսություն: Արդյունաբերություն և ենթաֆեմալի կրկնություն	-	-	-	1
51.	Գյուղատնտեսությունը, ընդհանուր բնութագիրը	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	106-110	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ • Բացատրել համաշխարհային տնտեսության կառուցվածքում գյուղատնտեսության նշանակությունը, նշել գյուղատնտեսական արտադրության ինտենսիվացման ուղղությունները: • Բացատրել գյուղատնտեսության դերը երկրների տնտեսության մեջ: • Ներկայացնել գյուղատնտեսության ճյուղային կառուցվածքը և զարգացման ուղղությունները:	1
52.	Բուսաբուծություն	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	110-119	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ • Բնութագրել բուսաբուծության ճյուղային կառուցվածքը և տեղաբաշխման առանձնահատկությունները:	1
53.	Անասնապահություն	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	119-125	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ • Բնութագրել անասնապահության ճյուղային կառուցվածքը և տեղաբաշխման առանձնահատկությունները:	1
54.	Ձկնորսություն և ձկնաբուծություն, անտառային տնտեսություն և որսորդություն	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ.,	125-129	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝	1

		Աշխարհագրություն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018		<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Բացատրել</i> ձկնորսության և ձկնաբուծության, անտառային և որսորդության տնտեսական նշանակությունը, դրանց տեղաբաշխման առանձնահատկությունները:</li> </ul>	
55.	Տրանսպորտ և կապ	Թեմա 7, սովորողի ուսումնական նյութ	11-16	<p>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Համեմատել համաշխարհային տրանսպորտի հիմնական տեսակների ցուցանիշներն ու տեղաբաշխման առանձնահատկությունները:</li> <li>• Հաշվել տրանսպորտային ցանցի խտությունը, ուղևորաշրջանառությունը և բեռնաշրջանառությունը:</li> </ul>	1
56.	Միջազգային տրանսպորտային գլխավոր ուղիները	Թեմա 7, սովորողի ուսումնական նյութ	16-20	<p><i>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ներկայացնել կարևոր միջազգային տրանսպորտային ուղիները, ծովային ջրանցքներն ու նեղուցները, դրանց նշանակությունը միջազգային բեռնափոխադրումներում:</li> </ul>	1
57.	<i>Գործնական աշխատանք</i>	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	157-160	-	1
58.	Ոչ արտադրական ոլորտի ճյուղեր	Ռ. Մարգարյան և ուրիշ., Աշխարհագրություն 7, Եր., ՄԱՆՄԱՐ, 2018	142-146	<p>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Նկարագրել</i> ոչ արտադրական ոլորտի ճյուղային կառուցվածքը, <i>գնահատել</i> ոչ ար-</li> </ul>	1

				տաղրական ոլորտի դերը հասարակության կյանքում: <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Բնորոշել</i> ոչ արտադրական ոլորտի առանձնահատկությունները զարգացման տարբեր մակարդակ ունեցող երկրներում:</li> </ul>	
59.	Միջազգային տնտեսական հարաբերություններ	Թեմա 7, սովորողի ուսումնական նյութ	21-25	Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> <li>• Բացատրել միջազգային տնտեսական հարաբերությունների նշանակությունը, ներկայացնել դրանց հիմնական ձևերը:</li> <li>• Մահմանել արտաքին առևտրի հաշվեկշիռ հասկացությունը:</li> </ul>	1
60.	«Համաշխարհային տնտեսությունը» թեմայի ամփոփում	Թեմա 7, սովորողի ուսումնական նյութ	25-26	-	1
61.	«Համաշխարհային տնտեսությունը» (թեմատիկ գրավոր աշխատանք)	-	-	-	1
62. <sup>1</sup>	Ուսումնական նախագիծ (կլիմայի հետազոտում որևէ մայրցամաքի օրինակով)				Կամ
63.	Ուսումնական նախագիծ (մակերևույթի ձևավորման և ռելիեֆի խոշոր ձևերի ուսումնասիրում որևէ մայրցամաքի				Կամ

	օրինակով)				
64.	Ուսումնական նախագիծ (տնտեսության որևէ ճյուղի տեղաբաշխման և մասնագիտացման ուսումնասիրում, ժամանակակից միտումների բացահայտում՝ համացանցի ռեսուրսներից նպատակային օգտվելու և հավաքված տեղեկույթը համակարգված ներկայացնելու հմտությունների զարգացում)				կամ